

dicht mogelijk bij de plaats waar zij zelf uit het ei kropen. De uitbreiding van het broedgebied gaat dus maar met kleine stapjes en vindt alleen maar plaats als het gebied min of meer 'vol' is. Het aardige is nu juist dat op dit moment de Duitse gebieden aardig vol beginnen te lopen. Dankzij het terugdringen van persistente bestrijdingsmiddelen in de landbouw en een stringente bescherming van de broedplaatsen gaat het de Zeearend aardig voor de wind. In Sleeswijk-Holstein is de stand toegenomen van 5 paren in 1980 tot 20 paren in 1995! Vanuit Noord-Duitsland hebben zich nu ook vier paren in Denemarken gevestigd. Ook in Mecklenburg en Polen zit de populatie duidelijk in de lift. Dit heeft er al toe geleid dat de soort zich ook elders gaat vestigen. Deze zomer verbleven wij enkele dagen op een camping bij Dresden en daar werden wij dagelijks verrast door een adulte Zeearend. Deze camping ligt in een gebied met enkele visvijvers, omgeven door oude bossen. Kort daarna namen wij een Zeearend waar bij Trebon in Zuid-Bohemen (Tsjechië), wederom in een gebied met veel visvijvers omgeven door oude bossen. De verspreidingskaart in het Handbook of the Birds of Western Palearctic volume II laat zien dat in 1980 de Zeearend nog niet ten zuiden van Berlijn voorkwam en ook in Tsjechië nog niet werd aangetroffen. De zojuist genoemde waarnemingen laten zien dat Zeearenden best in staat zijn zich op behoorlijke afstand van de bestaande broedgebieden te vestigen. Wel moet natuurlijk het favoriete biotoop ruimschoots aanwezig zijn. Wat voor de Midden-Europese populatie geldt, gaat ook op voor de Noord-Europese Zeearenden. Er vindt een uitbreiding plaats langs de Zweedse scherenkust in zuidelijke richting onder invloed van de toename in het kerngebied. Mocht ons land werkelijk geschikte broedgebieden hebben, dan zullen de Zee-

arenden die gebieden binnen niet al te lange tijd echt wel zelf vinden.

Het WNF praat nogal gemakkelijk over introductie van Zeearenden. In Schotland kan men daar over meepraten. Op de Shetland Eilanden, een gebied waar de Zeearend nog wel in historische tijden heeft gebroed, werden enkele paren van de Lofoten (Noorwegen) ingevoerd. De vogels werden in kooien aangezet tot broeden en de jongen werden losgelaten, het bekende patroon bij dit soort acties. Het heeft meer dan tien jaar geduurd voordat de eerste 'wilde' paren hier met succes gingen broeden. De introductie moest in die tussentijd verschillende keren herhaald worden! Nu, na bijna 20 jaar broeden er 8 paren Zeearenden.

Met de introductie van Zeearenden wedt het WNF op het verkeerde paard. Onze moerassen zijn momenteel (nog) niet geschikt voor deze soort. Bovendien zal de Zeearend het grote publiek niet zo snel aanspreken, domweg omdat de soort vaak moeilijk is waar te nemen. Onze moerassen moeten het hebben van reigers, ganzen, eenden en kiekendieven. Dat zijn toch ook spectaculaire vogels. Bovendien zijn deze vogels, mede door hun talrijkheid en geringe schuwheid, door velen goed waar te nemen.

Naschrift

Na het bekend worden van de verrassende toename in Sleeswijk-Holstein, de uitbreiding in Denemarken en het bericht dat de Zeearend dit jaar ook ten westen van Hamburg heeft gebroed, heeft het WNF (nog onofficieel op dit moment) laten weten voorlopig geen gebruik te zullen maken van de verstrekte vergunning.

Nieuwe observatiehut "Starrevaart"

Kees Verweij

Gedurende de zomermaanden ben ik tweemaal gaan kijken in de nieuwe vogelobservatiehut "Starrevaart" te Leidschendam. Ik wist niet van het bestaan ervan af, totdat ik door enkele kennissen hierover werd getipt.

Het is een stuk moerasland met wadachtige gedeelten, direkt gelegen ten zuiden van het huidige recreatiepark "De Vlietlanden". In feite ligt het ingeklemd tussen de rijksweg van Amsterdam naar Rotterdam en de Vliet. Per auto is dit gebied slechts te bereiken via Stompwijk of via Leidschendam langs het zg. jaagpad. Met de fiets kan men vanaf Leiden langs de Vliet er naar toe fietsen.

Vroeger waren de Vlietlanden een eldorado voor vogelliefhebbers, maar dit gebied was bedoeld als een zandwinningsput. Na het beëindigen van de zandwinning is er een groot recreatiepark van gemaakt. Voor ware natuurbeleving is dit gebied hierdoor minder aantrekkelijk geworden. Ter

compensatie is het bovengenoemde terrein aangelegd.

U zult intussen wel benieuwd zijn naar hetgeen daar te zien is.

De eerste keer kon ik direkt vanuit de observatiehut twee Geoorde Futen met jongen zien rondzwemmen op een afstand van ongeveer 15 meter. Verder was er een Tafeleend met jongen. In de verte waren er nog Kluten met jongen. Op een kleine zandbank zat een kleine groep Lepelaars en een Kleine Zilverreiger. Dit is zo maar een kleine greep, want ook onder de steltlopers waren de nodige verrassingen, zoals Kemphanen, Groenpootruiters, Watersnippen enz. Bij het tweede bezoek was er aantal Lepelaars gegroeid tot 15 exemplaren. Even verderop liepen twee Kleine Zilverreigers. Als je dat voor je ziet krijg je een beetje subtropisch gevoel.

Wat ik hier genoemd heb is zeker niet alles. U moet daar zelf maar eens een keer gaan kijken, want iedere dag is het daar weer anders.